

SGH

ELA: ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych

Agnieszka Chłoń-Domińczak

Mikołaj Jasiński

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego

12 kwietnia 2018 r.

Rankingi 2015

Raporty

Raporty ogólnopolskie

O badaniu

O raporcie

EN

Rankingi 2015:

Kierunek

Poziom studiów

- ☐ I stopnia
- ☐ II stopnia
- ☐ jednolite

Forma studiów

- ☐ stacjonarne
- ☐ niestacjonarne
- ☐ inne ⓘ

Województwo

Dowolne

▼ Definicje pojęć występujących w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym

Wyszukaj

Plan prezentacji

- System ELA: cele i metodyka
- Zastosowanie raportów ELA
- Plany na przyszłość
- Przykłady pogłębionych analiz wykorzystujących dane z systemu ELA

Wykorzystanie systemu ELA na poziomie kraju: cele

- Wsparcie dla grup docelowych w podejmowaniu decyzji
  - Maturzyści i nauczyciele
  - Studenci i doktoranci
  - Szkoły wyższe
  - MNiSW
  - Administracja publiczna, rządowa i samorządowa
  - Badacze
  - Dziennikarze
- Tworzenie wspólnej wiedzy
- Transparentność szkolnictwa wyższego
- Poprawa jakości rejestrów administracyjnych dotyczących szkolnictwa wyższego

Najważniejsze cechy badania losów absolwentów

- Niski koszt i niska uciążliwość zbierania danych
- Porównywalność i rzetelność wyników
- Wieloaspektowość
- Systematyczność
- Łatwość interpretacji, prostota wskaźników
- Anonimowość, bezpieczeństwo prywatności badanych
- Uwzględnianie zarówno faktów, jak i opinii

**Celem systemu jest dostarczenie rzetelnych informacji
o absolwentach**

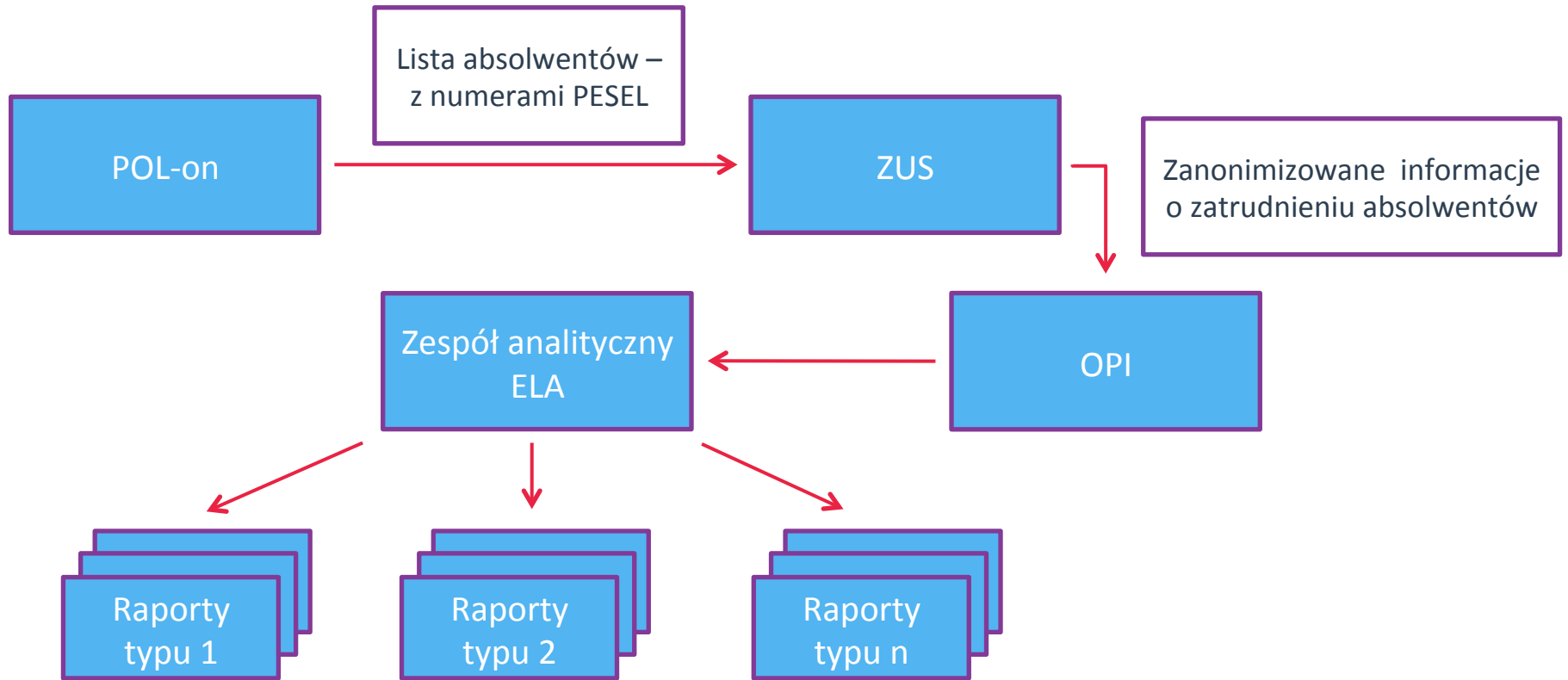
Losy absolwentów a otoczenie

- Potrzeby monitorowania losów absolwentów
- Różne metodyki analizy losów absolwentów
- Trudności w systematycznym dotarciu do informacji o absolwentach
- Wspólne prace UW i IBE nad monitorowaniem losów absolwentów z wykorzystaniem danych rejestrów
  - Comiesięczna informacja o statusie na rynku pracy i innych aktywnościach (bezrobocie, opieka nad dziećmi itp.)
  - Informacja o osiągniętych zarobkach
- System ELA przedstawia rzetelne i porównywalne informacje o losach ekonomicznych absolwentów

Organizacja badania

System ELA: fakty o aktywności zawodowej

- System ELA dostarcza wieloaspektowych informacji ilustrujących losy absolwentów na rynku pracy
- Informacje gromadzone w systemie ELA bazują na faktach, pochodzących z rejestrów publicznych obejmujących całą populację absolwentów
- System zawiera szereg uzupełniających się wzajemnie wskaźników. Rzeczywistość jest złożona i nie powinna być sprowadzana do pojedynczej liczby.

Cechy sytemu ELA

- Zapewnia **bezpieczeństwo prywatności** badanych:
  - raporty dla zbiorowości liczących mniej niż 10 osób nie są generowane,
  - wykresów i wartości wskaźników nie przedstawia się dla podgrup liczących mniej niż 3 osoby,
  - anonimowość rekordów w bazie,
  - brak kontaktów z badanymi,
  - dane indywidualne nie są dostępne publicznie.
- Możliwość udostępniania zbiorczych wyników do **wtórnych analiz**
- Dla uzyskania głębszego oglądu sytuacji absolwentów konieczne jest **uzupełnienie innymi badaniami**

Wskaźniki 1/2

- Czas poszukiwania pracy:
  - ✓ Informacja o czasie poszukiwania pracy w ogóle i pracy na umowę o pracę
  - ✓ Pokazywane warunkowo dane dotyczące odsetka absolwentów zatrudnionych w służbach mundurowych oraz czasu poszukiwania pracy w służbach mundurowych
- Wynagrodzenia:
  - ✓ Wysokość wynagrodzenia
    - ze wszystkich źródeł
    - z tytułu umowy o pracę
  - ✓ Względny wskaźnik zarobków (WWZ)

Wskaźniki 2/2

- Procent absolwentów z doświadczeniem **pracy**
  - ✓ Procent absolwentów z doświadczeniem pracy na umowę o pracę
  - ✓ Procent absolwentów z doświadczeniem samozatrudnienia
  - ✓ Procent miesięcy przepracowanych w jakiejkolwiek formie
- Procent miesięcy przepracowanych na umowę o pracę
- Procent miesięcy przepracowanych w ramach samozatrudnienia
- Liczba pracodawców dających jednocześnie zatrudnienie na umowę o pracę
- Liczba przypadków zakończenia zatrudnienia na umowę o pracę
- **Bezrobocie**
  - ✓ Procent osób, które choć raz w okresie objętym monitoringiem miały doświadczenie bycia bezrobotnym
  - ✓ Ryzyko bezrobocia, czyli średni procent miesięcy w okresie objętym badaniem, w których absolwenci byli zarejestrowani jako bezrobotni
  - ✓ Względny wskaźnik bezrobocia (WWB)

Zróżnicowanie bezrobocia i wynagrodzeń w Polsce

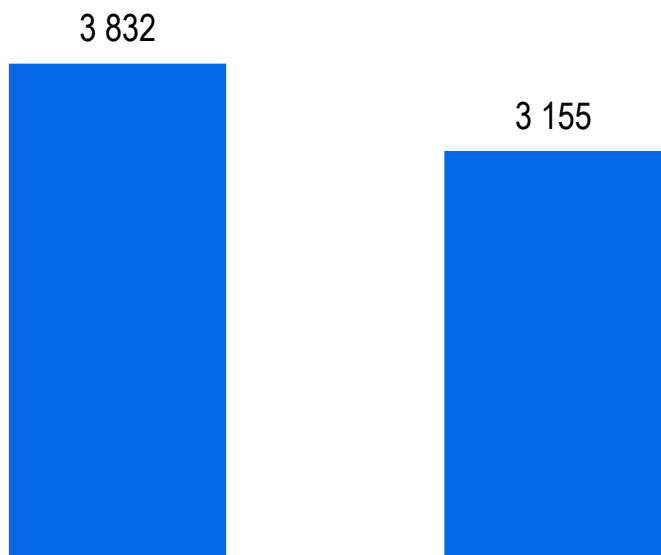

Parametry powiatów w Polsce	Stopa bezrobocia (01.2015)	Średnie zarobki (2015)
Minimum	3,2%	2 568,52 zł
1. kwintyl	9,5%	3 189,94 zł
2. kwintyl	12,6%	3 343,68 zł
3. kwintyl	15,5%	3 516,40 zł
4. kwintyl	20,1%	3 743,89 zł
Maximum	34,9%	6 955,85 zł

Względny wskaźnik wynagrodzeń

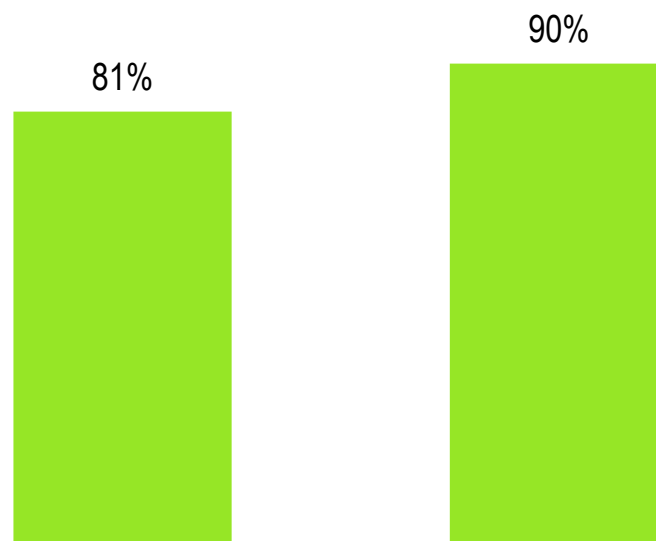

Średnie wynagrodzenie (w zł)

AlmaMer Szkoła Wyższa, Warszawa   Wyższa Szkoła Handlowa, Tarnobrzeg

**Względny wskaźnik wynagrodzeń
(w relacji do zarobków w miejscu zamieszkania)**

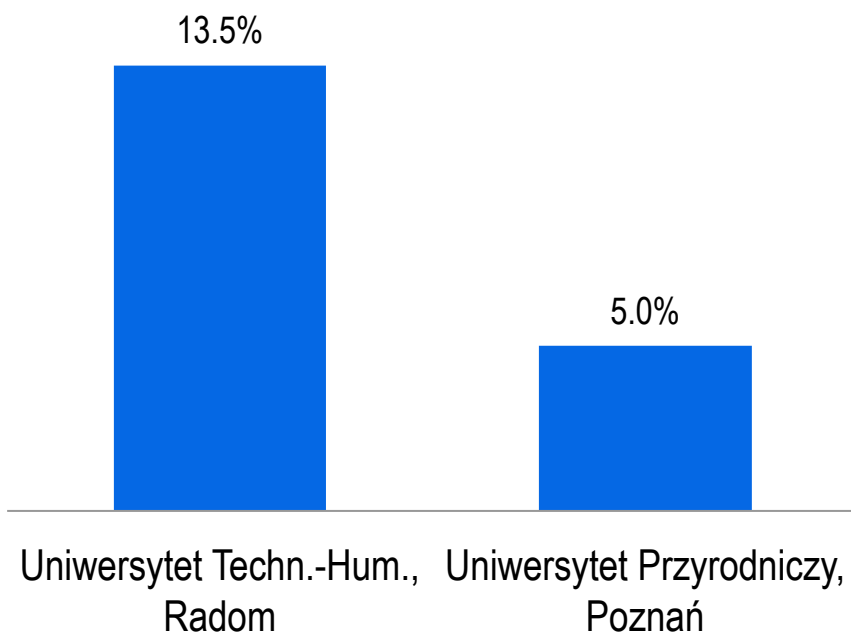
AlmaMer Szkoła Wyższa, Warszawa   Wyższa Szkoła Handlowa, Tarnobrzeg

Względne wskaźniki pozwalają na porównywanie danych w czasie oraz terytorialnie

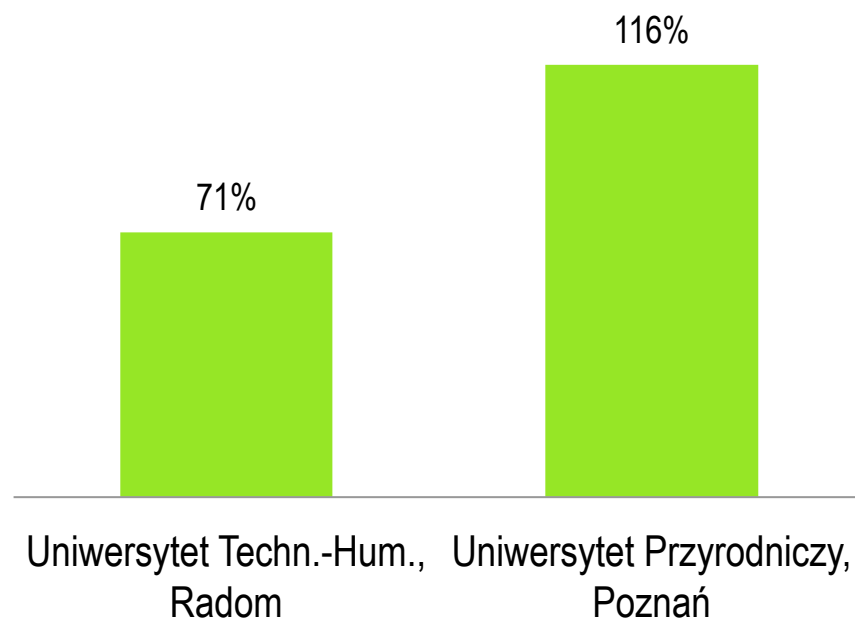
Względny wskaźnik bezrobocia

Ryzyko bezrobocia

Względny wskaźnik bezrobocia

Względne wskaźniki pozwalają na porównywanie danych w czasie oraz terytorialnie

ELA: druga edycja

Druga edycja badania – czerwiec 2017

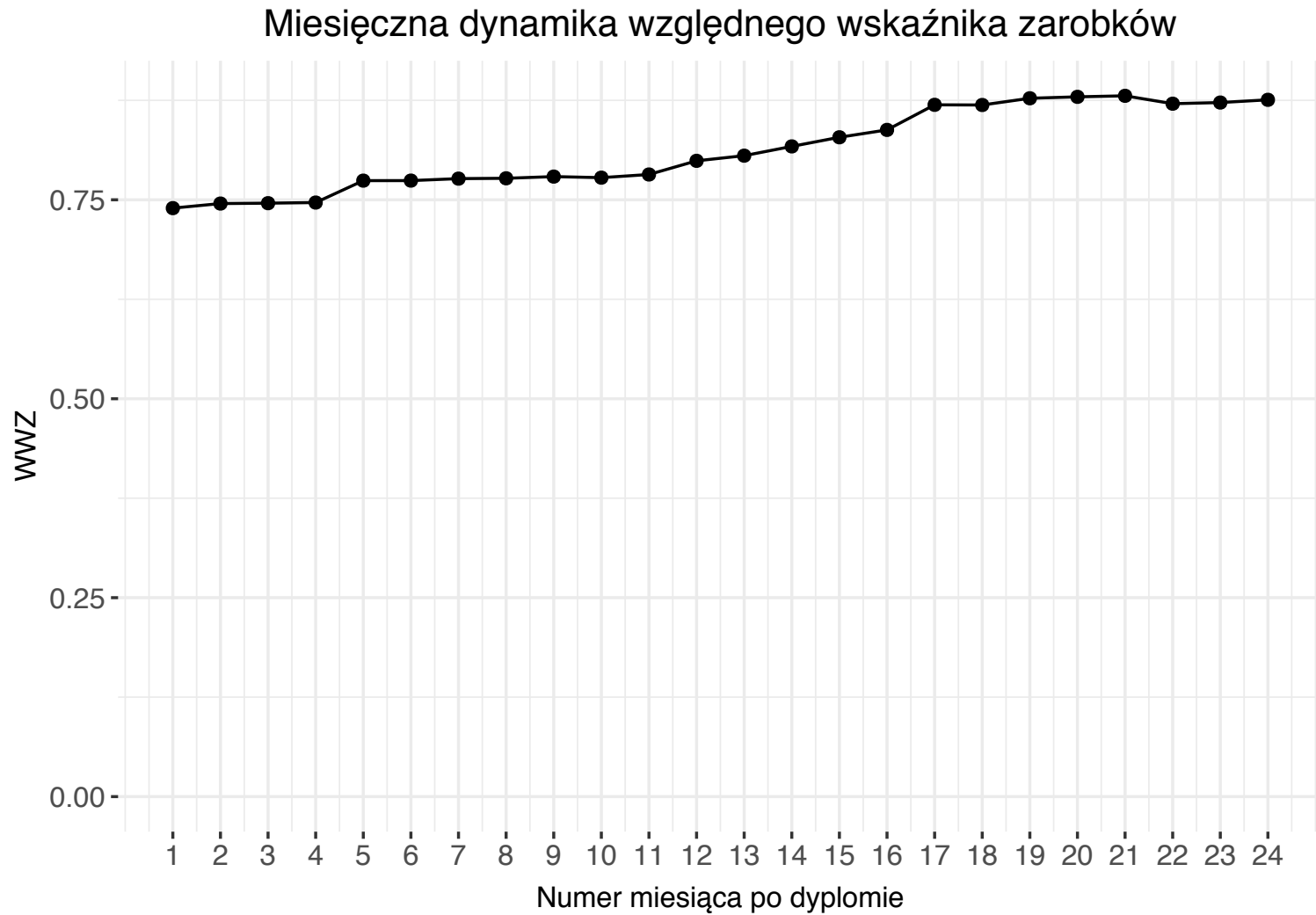
- Badane zbiorowości absolwentów roczników 2014 i 2015:
  - studiów I stopnia
  - studiów II stopnia
  - studiów jednolitych magisterskich
- łącznie: **747 160** absolwentów
- Okres obserwacji: styczeń 2014 – wrzesień 2016
- Liczba raportów: **38 448**

Stopień studiów a aktywność zawodowa

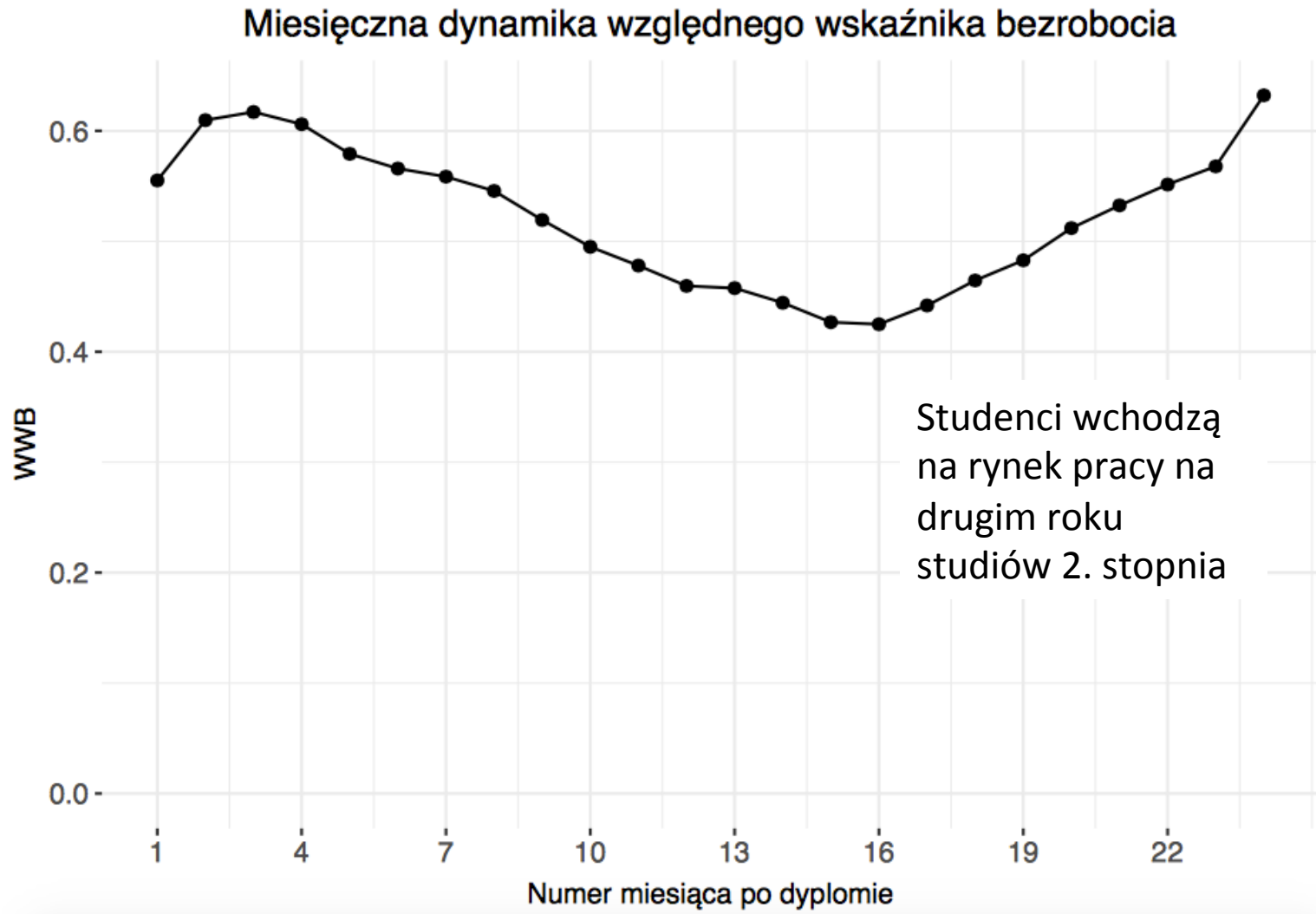
Procent absolwentów z 2015, którzy	studia 1. stopnia	studia 2. stopnia
figurowali w rejestrach ZUS	67%	92,2%
studiowali po uzyskaniu dyplomu	67,9%	18,2%
doświadczyli bezrobocia po dyplomie	15,9%	25,6%
pracowali po dyplomie	60,8%	87,5%
pracowali na umowę o pracę po dyplomie	50,6%	75,2%

Absolwenci studiów 1 stopnia są **mało aktywni** na rynku pracy. Duża część z nich kontynuuje naukę i wejdzie w pełni na rynek pracy dopiero po ukończeniu studiów 2 stopnia

Dynamika wynagrodzenia absolwentów studiów 2. stopnia

Bezrobocie wśród absolwentów studiów 1. stopnia

Ograniczenia wykorzystywanych danych

- Brak umów o dzieło w rejestrach ZUS
- Brak części umów-zleceń podpisanych ze studentami
- Ubezpieczeni w KRUS mogą być nieobecni w ZUS
- Brak możliwości ustalenia zarobków osób samozatrudnionych
- Brak możliwości badania opinii
- Zakres zmiennych ograniczony zawartością rejestrów

Jak uczelnia może skorzystać z danych ELA?

- Uzupełnienie wyników statystycznych z systemu wynikami jakościowymi
  - Uwzględnienie specyfiki uczelni
- Mechanizm rekomendacji decyzji
- ELA to zbiór wyników, a nie zbiór decyzji
- Wyniki mogą wspierać podejmowanie decyzji

Raporty ELA – przykładowe zastosowanie

- Wsparcie dla kandydatów
- Wsparcie informacyjne dla studentów
  - Kształtowanie realnych oczekiwań wobec rynku pracy
- Wsparcie dla uczelni
  - Planowanie systemu praktyk
  - Usprawnienie doradztwa Biur Karier
- Wsparcie dla twórców polityk publicznych
  - Dostarczanie rzetelnej i porównywalnej informacji wspierającej podejmowanie decyzji
  - Wsparcie ocen skutków regulacji

System ELA – trzecia edycja (2018)

- Dane do kolejnej edycji systemu ELA są obecnie poddawane analizie
- Liczba raportów przekroczy **250 tys.** (krótsze raporty tematyczne)
- Liczba absolwentów objętych badaniem przekroczy **1 mln** osób (trzy roczniki)
- Okres objęty badaniem dla absolwentów z rocznika 2014 wyniesie 3 lata.
  - możliwe zaobserwowanie u absolwentów studiów 1 stopnia znaczenia kończenia studiów 2 stopnia dla funkcjonowania na rynku pracy. Będą przedstawiane wyniki absolwentów studiów 1 stopnia, którzy w badanym okresie:
    - ukończyli studia 2. stopnia,
    - podjęli studia 2. stopnia, ale ich nie ukończyli,
    - nie podjęli studiów 2. stopnia.

Krótsze raporty tematyczne

Dotychczasowy raport

Wynagrodzenia

Czas poszukiwania pracy

Stabilność zatrudnienia

Geograficzne uwarunkowania sytuacji na
rynku pracy

Porównanie kierunków danej uczelni

Wizualizacje

- Poszerzenie wizualizacji – budżet aktywności absolwentów:
  - Czas po dyplomie jaki przeciętny absolwent spędza:
    - pracując
    - łącząc studia z pracą
    - opiekując się dzieckiem
    - będąc bezrobotnym
    - ...
- Analizy dla każdej uczelni, obszaru i dziedziny kształcenia
- Interaktywne wizualizacje

ELA po zmianach prawnych

- Badania losów absolwentów rozszerzone o:
  - uwzględnienie przeszłości zawodowej badanych,
  - analizę aktywności naukowej studentów i absolwentów.
- Systematyczny przegląd sytuacji edukacyjno-zawodowej studentów:
  - Monitorowanie aktywności zawodowej podczas studiów.
  - Monitorowanie procesu studiowania, w tym:
    - analiza zjawiska porzucania studiów (ang. *dropout*),
    - analiza przejścia między studiami I i II stopnia.
  - Sytuacja na rynku pracy osób, które nie uzyskały dyplomu.
- Monitoring losów doktorantów i osób ze stopniem doktora:
  - Analiza aktywności naukowej.
  - Analiza interakcji między funkcjonowaniem na rynku pracy a działalnością naukową.
  - Oszacowanie kosztów alternatywnych podjęcia pracy naukowej.

Ścieżka rozwoju systemu ELA

I edycja: Absolwenci - rocznik 2014

II edycja: Absolwenci - roczniki 2014-2015

III edycja: Absolwenci - roczniki 2014-2016

IV edycja:
Absolwenci
Studenci
Doktoranci

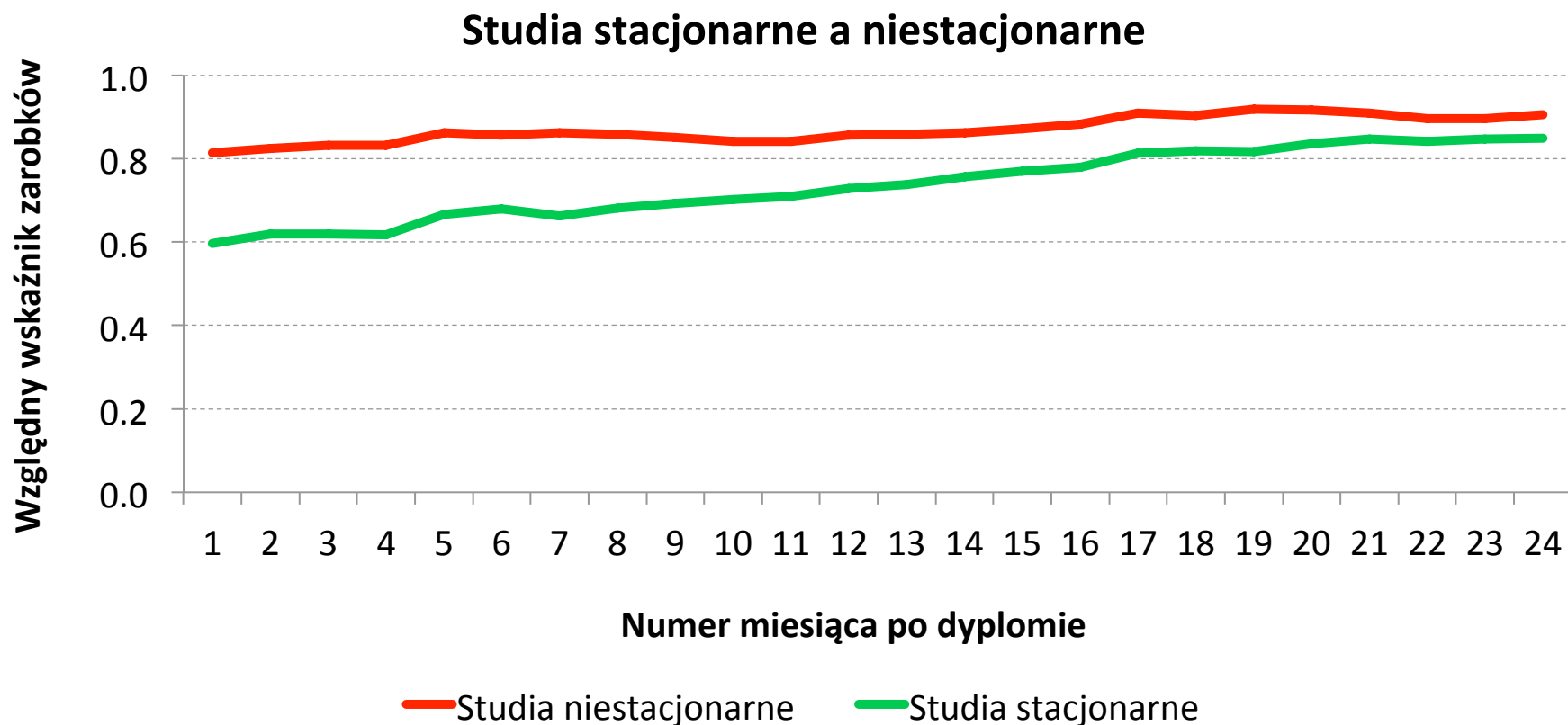

SGH

System ELA – wybrane wyniki

Absolwenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych 1/3

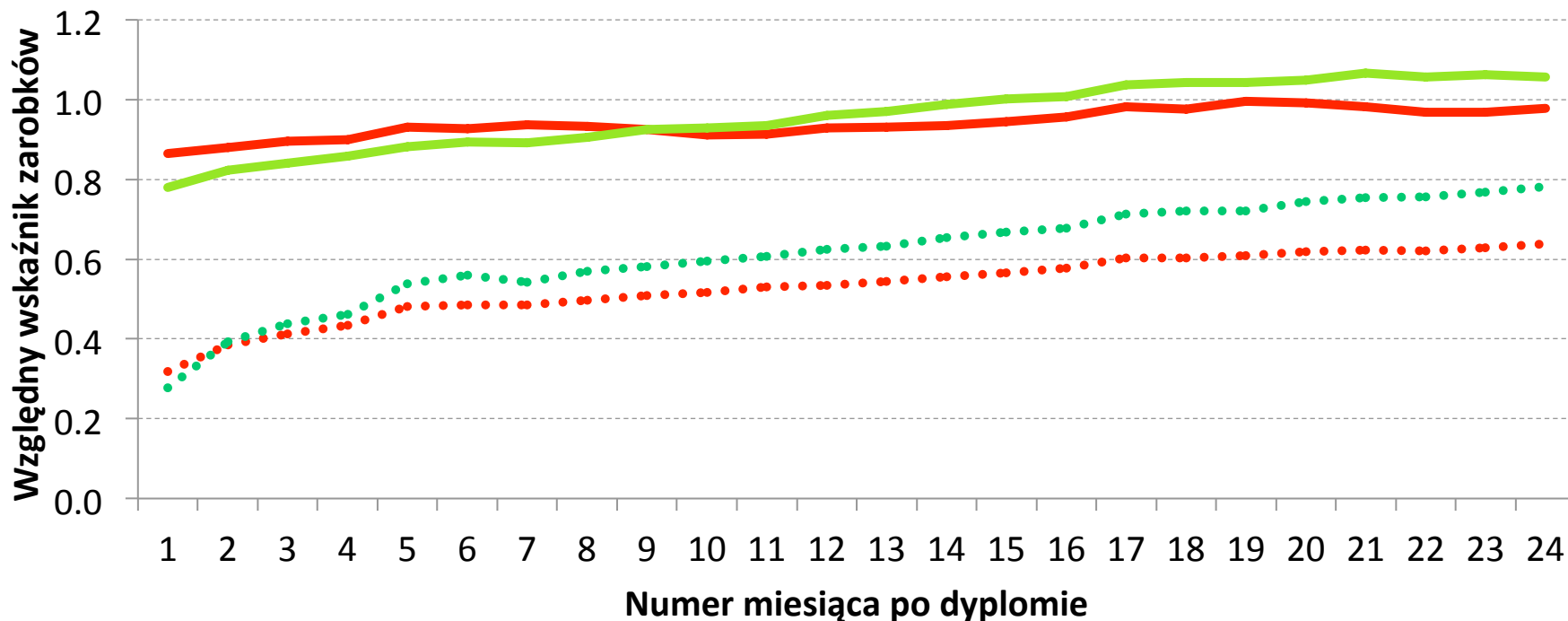

75% absolwentów studiów stacjonarnych **nie ma** doświadczenia pracy przed dyplomem

73% absolwentów studiów niestacjonarnych **ma** doświadczenie pracy przed dyplomem

Absolwenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych 2/3

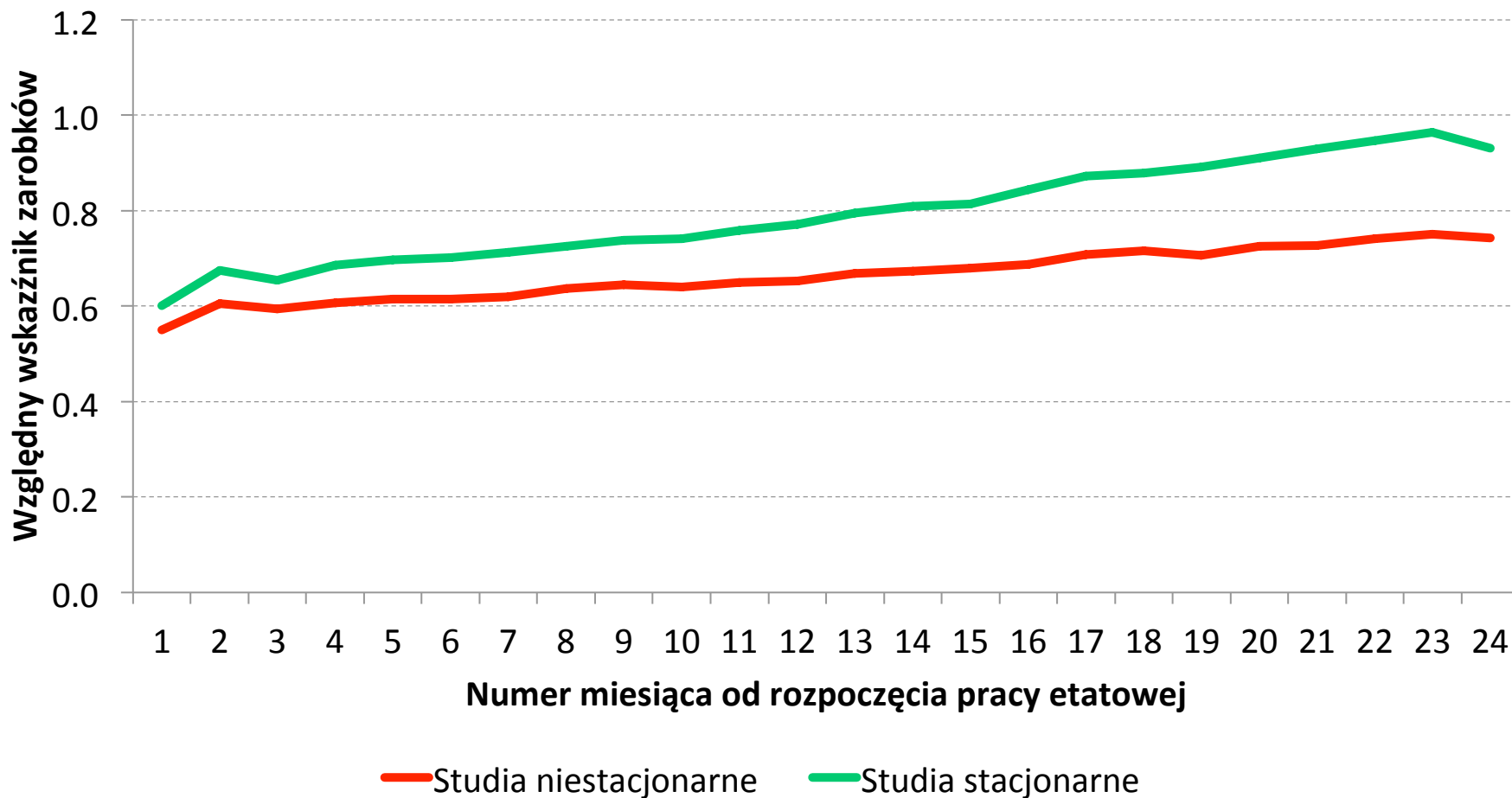
Studia stacjonarne a niestacjonarne z uwzględnieniem doświadczenia pracy przed uzyskaniem dyplomu

- Studia niestacjonarne (z doświadczeniem pracy)
- Studia stacjonarne (z doświadczeniem pracy)
- ... Studia niestacjonarne (bez doświadczenia pracy)
- ... Studia stacjonarne (bez doświadczenia pracy)

Absolwenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych 3/3

Studia stacjonarne a niestacjonarne po znalezieniu pracy etatowej

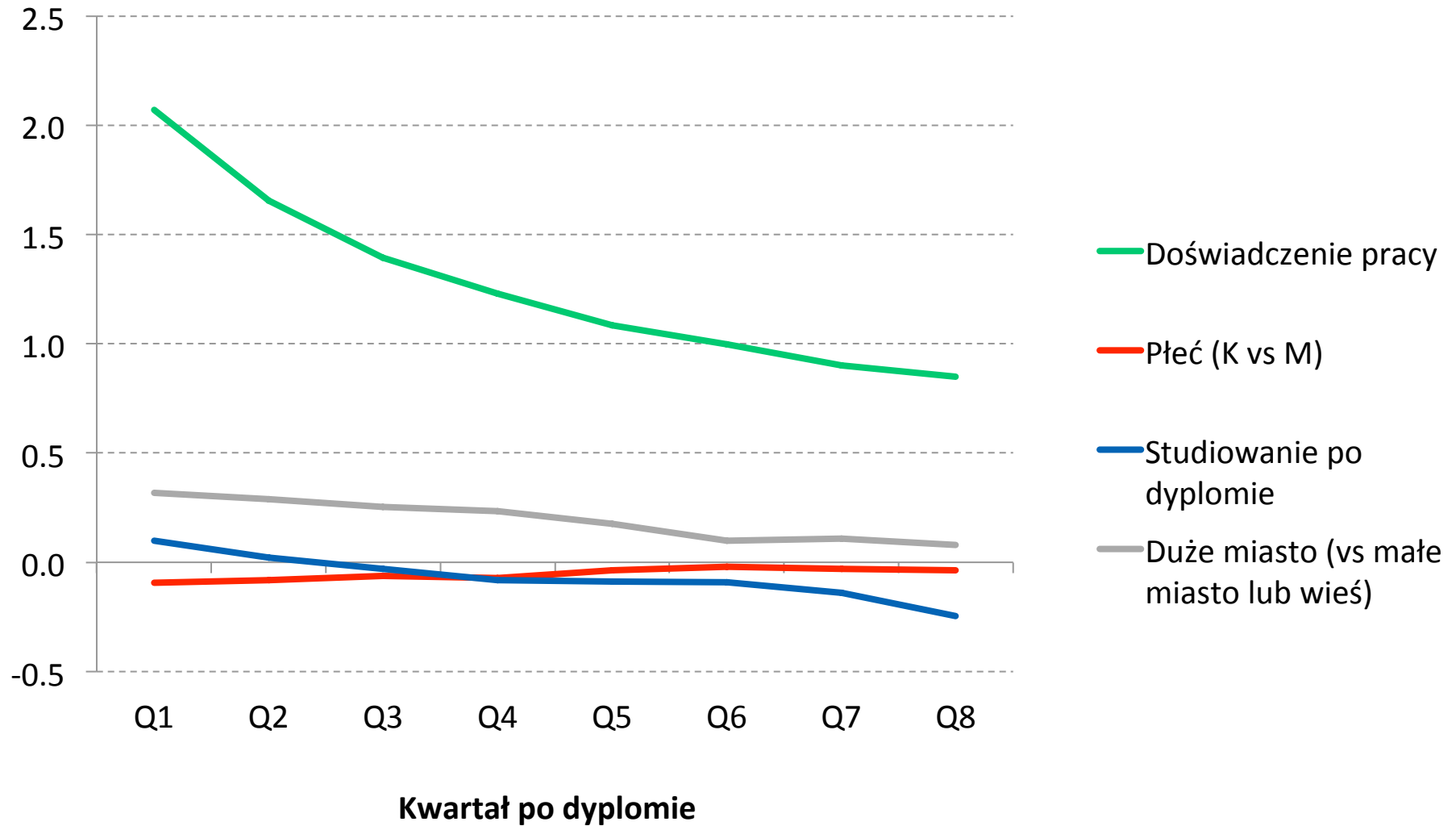

Zatrudnialność – modele probitowe

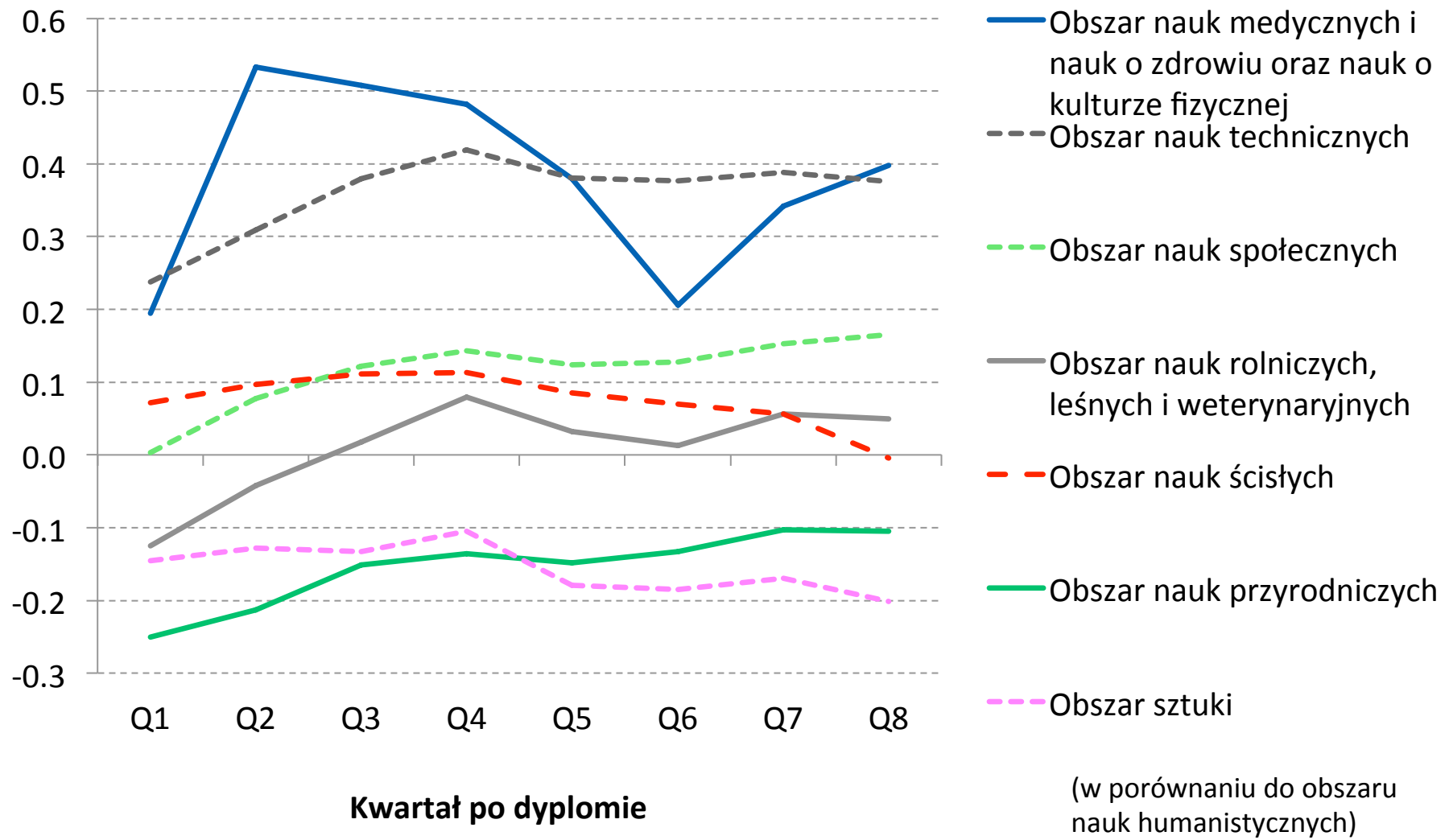

- Populacja – absolwenci studiów magisterskich **w roku 2014**
- **8 modeli** – jeden co 3 miesiące od uzyskania dyplomu
- Zmienna zależna: czy absolwent jest zatrudniony na etacie lub samozatrudniony
- Zmienne niezależne:
  - Płeć
  - Kategoria wieku
  - Kategoria wielkości miejscowości zamieszkania
  - Forma studiów
  - Typ szkoły wyższej
  - **Obszar kształcenia**
  - Studiowanie po dyplomie
  - **Doświadczenie pracy** etatowej lub samozatrudnienia przed uzyskaniem dyplomu

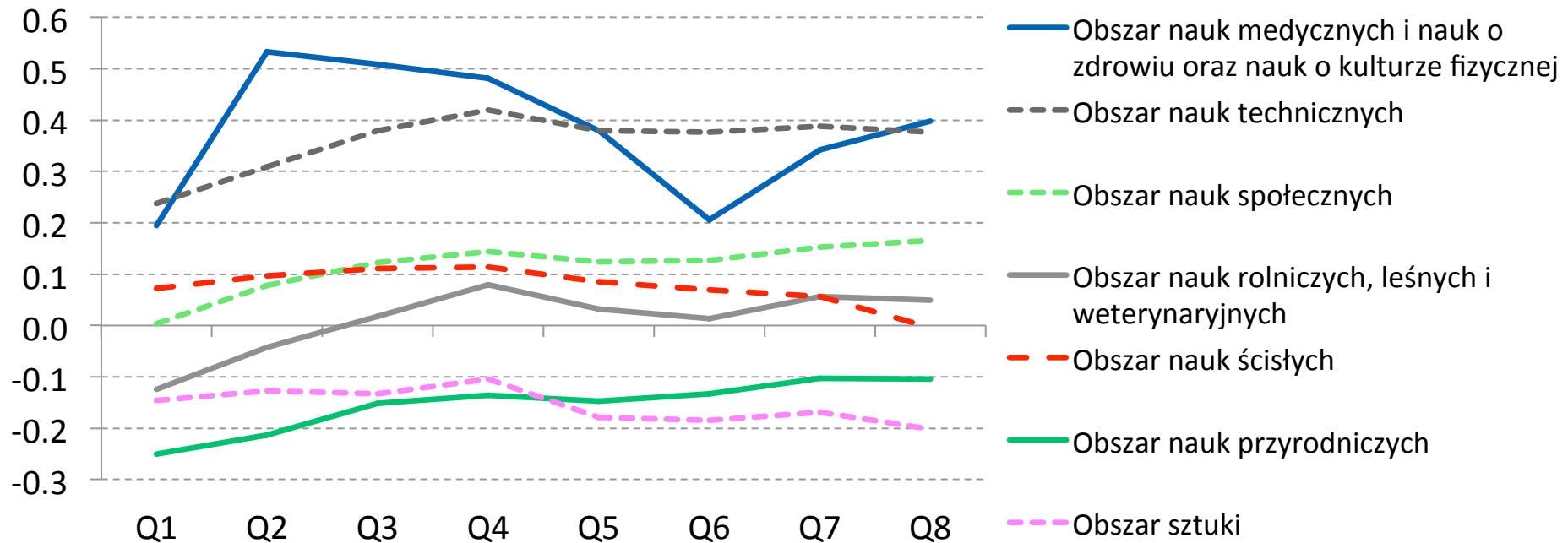
Szanse zatrudnienia po uzyskaniu dyplomu

Szanse zatrudnienia – obszar kształcenia

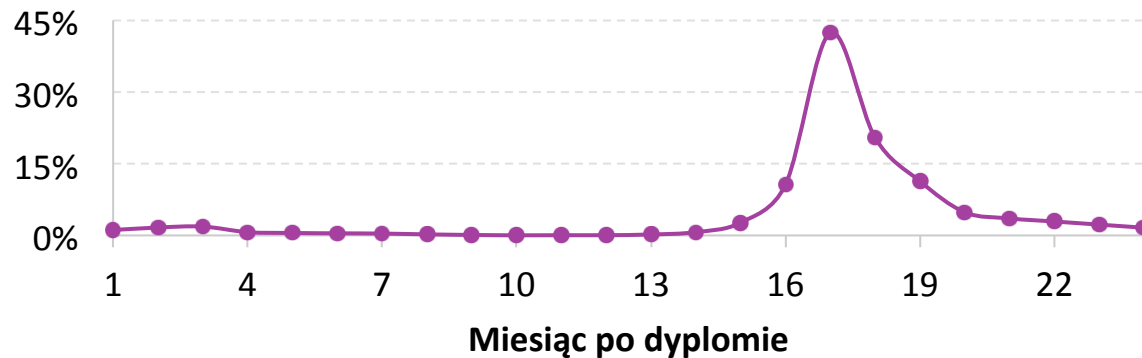

Szanse zatrudnienia – obszar kształcenia

Kwartał po dyplomie

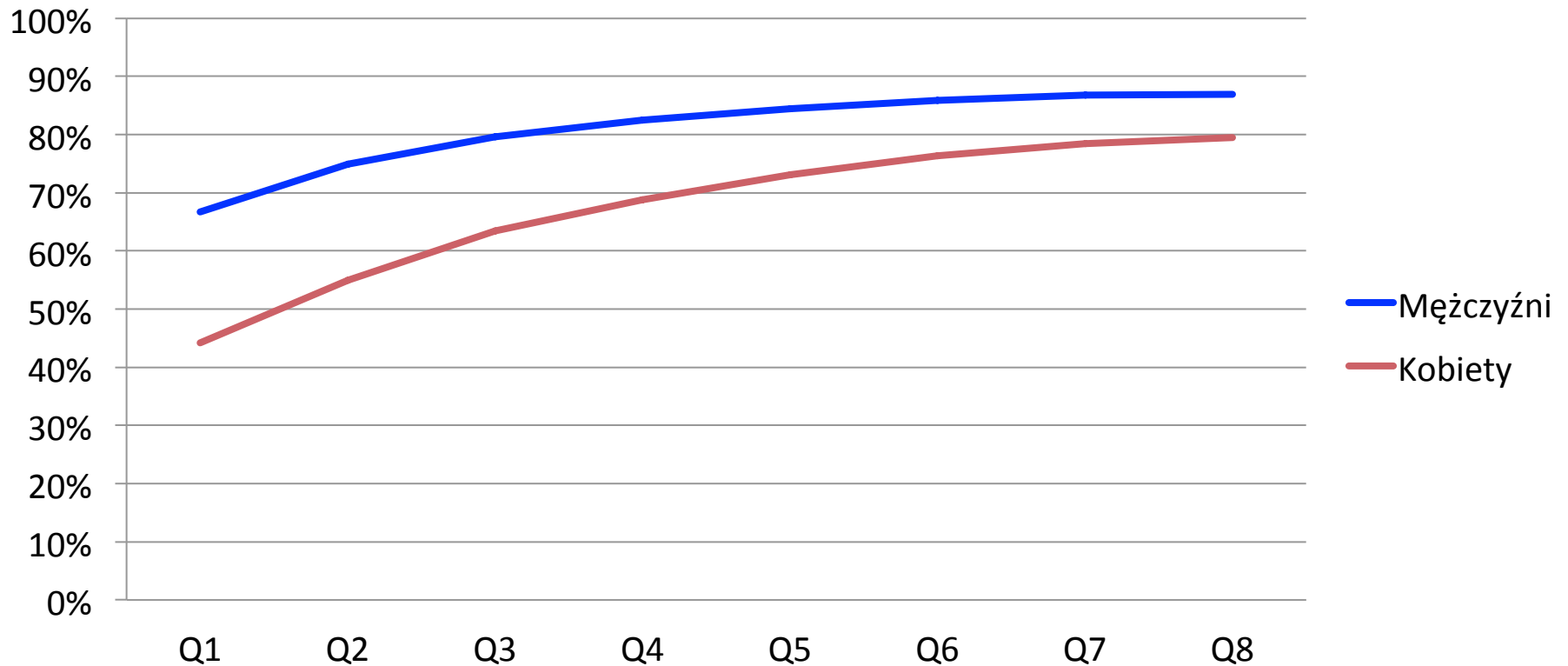
(w porównaniu do obszaru nauk humanistycznych)

% bezrobotnych absolwentów nauk medycznych

Zatrudnialność kobiet i mężczyzn 1/3

Absolwenci studiów magisterskich **z obszaru nauk technicznych**: Procent mężczyzn i kobiet zatrudnionych na etat lub samozatrudnionych w 8 kolejnych kwartałach po uzyskaniu dyplomu

Zatrudnialność kobiet i mężczyzn 2/3

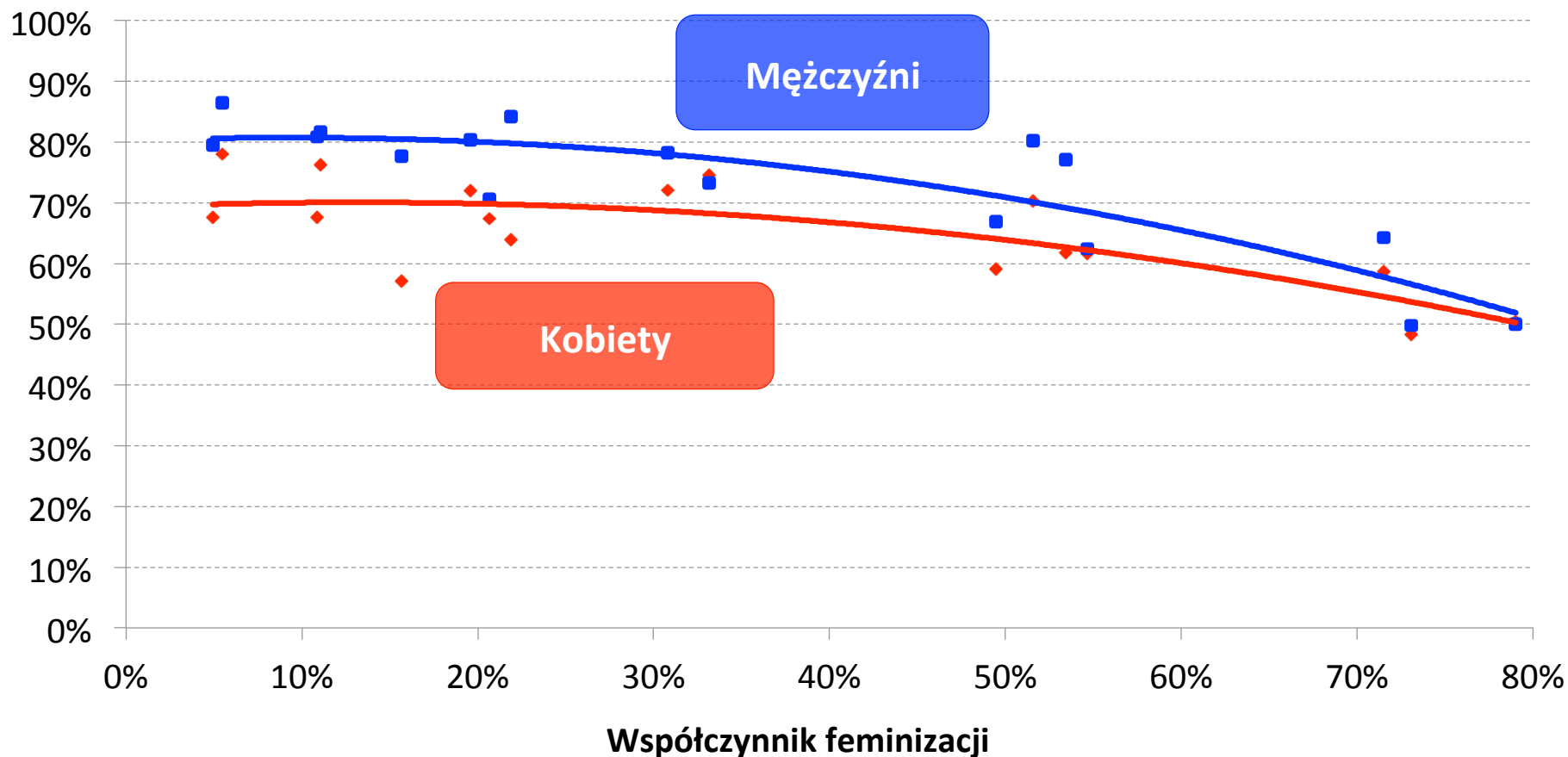

Udział kobiet wśród absolwentów wybranych dyscyplin nauk technicznych

Dyscyplina	Procent kobiet wśród absolwentów
Automatyka i robotyka	5%
Elektrotechnika	5%
Elektronika	11%
Informatyka	11%
Mechanika	16%
...	...
Inżynieria środowiska	53%
Geodezja i kartografia	55%
Technologia chemiczna	71%
Architektura i urbanistyka	73%
Biotechnologia	79%
Razem	36%

Zatrudnialność kobiet i mężczyzn 3/3

Zatrudnialność absolwentów i absolwentek poszczególnych dyscyplin nauk technicznych (w kolejności rosnącej wg współczynnika feminizacji)

Podsumowanie

- System ELA stanowi obecnie najbardziej zaawansowany w Europie powszechny system monitorowania ekonomicznych losów absolwentów
  - **87%** absolwentów studiów II stopnia ma doświadczenie pracy po dyplomie
  - **75%** absolwentów studiów II stopnia ma pracę etatową
  - **Zarobki absolwentów rosną szybciej** niż przeciętna w gospodarce
- Wraz z każdą edycją monitorowania rośnie wartość informacyjna prezentowanych danych
- Zastosowanie autorskich wskaźników względnych pozwala na porównywanie danych:
  - terytorialnie
  - w czasie
- Automatyczne raporty stanowią źródło informacji dla różnorodnych adresatów systemu
- Pogłębione analizy mogą wspierać decyzje dotyczące kształtowania systemu szkolnictwa wyższego

Więcej informacji

- www.ela.nauka.gov.pl
- W razie pytań prosimy o kontakt
  - mikoj@is.uw.edu.pl
  - achlon@sgh.waw.pl